



Erasmus+

*Στην περίπτωση αντικρουόμενων νοημάτων μεταξύ γλωσσικών εκδόσεων,
υπερισχύει η αγγλική έκδοση.*

Έκδοση 1 (2023): 23-11-2022

Λίγα λόγια για την ιστορία του θεσμού του ERASMUS

Το πρόγραμμα Erasmus (Σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την κινητικότητα των φοιτητών) είναι πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών της Ευρωπαϊκής Ένωσης(ΕΕ) που δημιουργήθηκε το 1987. Το Erasmus+ ή Erasmus Plus είναι το νέο πρόγραμμα που συνδυάζει όλα τα τρέχοντα προγράμματα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, που άρχισε τον Ιανουάριο του 2014.

Ιστορία

Προέλευση του ονόματος

Το όνομα του προγράμματος προέρχεται από τον Ολλανδό φιλόσοφο Έρασμο, που είναι γνωστός ως αντίπαλος του δογματισμού, ο οποίος έζησε και εργάστηκε σε πολλά μέρη στην Ευρώπη για να διευρύνει τις γνώσεις του και να αποκτήσει νέες γνώσεις, και άφησε την περιουσία του στο Πανεπιστήμιο της Βασιλείας στην Ελβετία. Ταυτόχρονα, το όνομα Erasmus υπονοεί το Σχέδιο δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την κινητικότητα των φοιτητών.



1987 πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Μέχρι τη στιγμή που το πρόγραμμα Erasmus θεσπίστηκε τον Ιούνιο του 1987, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε την υποστήριξη με πιλοτικές ανταλλαγές σπουδαστών για έξι χρόνια. Πρότεινε το αρχικό πρόγραμμα Erasmus στις αρχές του 1986, αλλά η αντίδραση από τα τότε κράτη μέλη ποίκιλε με σημαντικά προγράμματα ανταλλαγής των δικών τους (κυρίως Γαλλία, Γερμανία και Ηνωμένο Βασίλειο) ενώ ήταν γενικά εχθρικές, οι υπόλοιπες χώρες ήταν σε γενικές γραμμές υπέρ. Οι ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επιδεινώθηκαν, και η τελευταία απέσυρε την πρόταση στις αρχές του 1987 για να διαμαρτυρηθούν ενάντια στην ανεπάρκεια του τριετούς προϋπολογισμού που προτείνεται από ορισμένα κράτη μέλη. Ωστόσο, η AEGEE, η Association des États Généraux des Étudiants de l'Europe έπεισε τον Γάλλο Πρόεδρο Φρανσουά Μιτεράν για την υποστήριξη της χρηματοδότησης για το πρόγραμμα Erasmus. Στους επόμενους μήνες έγινε κάποιος συμβιβασμός με την πλειονότητα των κρατών μελών, καθώς και το πρόγραμμα εγκρίθηκε με απλή πλειοψηφία τον Ιούνιο του 1987.

Ευρωπαϊκή απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου

Η ψηφοφορία δεν έγινε δεκτή από ορισμένα κράτη μέλη τα οποία αμφισβήτησαν την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Παρά το γεγονός ότι το Δικαστήριο έκρινε ότι η έκδοση ήταν διαδικαστικά εσφαλμένη, διατήρησε την ουσία της απόφασης με μια νέα απόφαση, προσαρμοσμένοι υπό το φως της νομολογίας, με την ταχεία έγκριση από το Συμβούλιο των Υπουργών.

Έγκριση και ανάπτυξη

Το πρόγραμμα δημιουργήθηκε την περίοδο 1981-1986 μετά τις πιλοτικές ανταλλαγές σπουδαστών, και παρά το γεγονός ότι εγκρίθηκε επίσημα μόνο λίγο πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1987-1988, υπήρχε ακόμη η δυνατότητα για 3.244 μαθητές να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα Erasmus κατά το πρώτο έτος. Το 2006, πάνω από 150.000 φοιτητές, ή σχεδόν το 1% του ευρωπαϊκού πληθυσμού των φοιτητών, έλαβε μέρος. Το ποσοστό είναι υψηλότερο για τους πανεπιστημιακούς διδάσκοντες, καθώς η κινητικότητά τους μέσω του Erasmus ανέρχεται στο 1,9% του πληθυσμού των εκπαιδευτικών στην Ευρώπη, ή 20.877 άτομα.

Κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια, πάνω από δύο εκατομμύρια φοιτητές έχουν επωφεληθεί από τις υποτροφίες Erasmus, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποσκοπούσε να φτάσει συνολικά τα 3 εκατομμύρια έως το 2012.

Erasmus+ 2014-2020

Το Erasmus+ (2014-2020), που ονομάζεται επίσης Erasmus Plus, καλύπτει όλα τα νέα προγράμματα στο πλαίσιο των € 14,7 δισεκατομμύριων για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό. Το νέο πρόγραμμα Erasmus+ συνδυάζει όλα τα τρέχοντα προγράμματα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος Δια Βίου Μάθησης (Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig), νεολαία σε Δράση και πέντε διεθνών προγραμμάτων συνεργασίας (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink και το πρόγραμμα για τη συνεργασία με τις εκβιομηχανισμένες χώρες). Ο κανονισμός του Erasmus+, υπογράφηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2013.

Το τωρινό πρόγραμμα ERASMUS+

Το πρόγραμμα 2021-2027 δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην κοινωνική ένταξη, στην πράσινη και στην ψηφιακή μετάβαση, καθώς και στην προώθηση της συμμετοχής των νέων στον δημοκρατικό βίο.

Στηρίζει προτεραιότητες και δραστηριότητες που καθορίζονται στον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης, στο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση και στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων. Το πρόγραμμα

- στηρίζει επίσης τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων
- υλοποιεί τη στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία 2019-2027
- αναπτύσσει την ευρωπαϊκή διάσταση στον αθλητισμό

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS+;

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι, μέσω της διά βίου μάθησης, να υποστηρίξει την εκπαιδευτική, επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη των ατόμων που συμμετέχουν στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό, στην Ευρώπη και πέραν αυτής, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη βιώσιμη ανάπτυξη, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και τη διαμόρφωση κοινωνικής συνοχής, την προώθηση της καινοτομίας και την ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά.

Συνεπώς, το πρόγραμμα είναι ένα βασικό εργαλείο με το οποίο διαμορφώνεται ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης και στηρίζεται η υλοποίηση της ευρωπαϊκής στρατηγικής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με τα υποκείμενα τομεακά θεματολόγιά του.

Επιπλέον, το πρόγραμμα συμβάλει σημαντικά στο να προαχθεί η συνεργασία στον τομέα της πολιτικής για τη νεολαία, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη νεολαία για την περίοδο 2019-2027, καθώς και στο να αναπτυχθεί η ευρωπαϊκή διάσταση στον αθλητισμό.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το πρόγραμμα έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:

- Προάγει τη μαθησιακή κινητικότητα ατόμων και ομάδων, καθώς και τη συνεργασία, την ποιότητα, την ένταξη και την ισότητα, την αριστεία, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία σε επίπεδο οργανώσεων και πολιτικών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- Προάγει την κινητικότητα στον τομέα της μη τυπικής και άτυπης μάθησης και την ενεργό συμμετοχή των νέων, καθώς και τη συνεργασία, την ποιότητα, την ένταξη, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία σε επίπεδο οργανώσεων και πολιτικών στον τομέα της νεολαίας·
- Προάγει τη μαθησιακή κινητικότητα του προσωπικού στον χώρο του αθλητισμού, καθώς και τη συνεργασία, την ποιότητα, την ένταξη, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία σε επίπεδο οργανώσεων και πολιτικών στον τομέα του αθλητισμού

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS+

ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της πρόσβασης, της ένταξης, της πολυμορφίας και της δικαιοσύνης σε όλες τις δράσεις του. Οι οργανισμοί και οι συμμετέχοντες με λιγότερες ευκαιρίες βρίσκονται στο επίκεντρο αυτών των στόχων. Το πρόγραμμα τούς λαμβάνει υπόψη και θέτει στη διάθεσή τους μηχανισμούς και πόρους. Κατά την εκπόνηση των σχεδίων και των δραστηριοτήτων τους, οι οργανισμοί θα πρέπει να ακολουθούν μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς, ώστε αυτά τα σχέδια και οι δραστηριότητες να είναι προσβάσιμα σε ευρύ φάσμα συμμετεχόντων.

Για τον σκοπό αυτό, οι Εθνικοί Οργανισμοί είναι εξίσου καίριας σημασίας για τη στήριξη των σχεδίων, ώστε αυτά να καταστούν όσο το δυνατόν πιο ανοικτά στην πολυμορφία χωρίς αποκλεισμούς. Με βάση τις γενικές αρχές και τους μηχανισμούς σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι Εθνικοί Οργανισμοί θα καταρτίσουν σχέδια ένταξης και πολυμορφίας για να αντιμετωπίσουν όσο το δυνατόν καλύτερα τις ανάγκες των συμμετεχόντων με λιγότερες ευκαιρίες και για να στηρίξουν τους οργανισμούς που εργάζονται με αυτές τις ομάδες-στόχους στο εθνικό τους πλαίσιο.

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε ακόμη περισσότερο τη σημασία της ψηφιακής εκπαίδευσης για τον ψηφιακό μετασχηματισμό που χρειάζεται η Ευρώπη. Ειδικότερα, τόνισε την αυξημένη ανάγκη αξιοποίησης του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών για τη διδασκαλία και τη μάθηση, καθώς και την αυξημένη ανάγκη ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων για όλους. Σύμφωνα με τις στρατηγικές προτεραιότητες του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (2021-2027), το πρόγραμμα αποσκοπεί στη στήριξη αυτής της προσπάθειας για τη συμμετοχή εκπαιδευομένων, εκπαιδευτών, εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας, νέων και οργανώσεων στην πορεία προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Το πρόγραμμα θα στηρίξει την πρώτη στρατηγική προτεραιότητα του σχεδίου δράσης, δηλ. την ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος ψηφιακής εκπαίδευσης υψηλών επιδόσεων, δημιουργώντας ικανότητες και κριτική κατανόηση σε όλα τα είδη ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σχετικά με το πώς μπορούν να αξιοποιηθούν οι ευκαιρίες που προσφέρουν οι ψηφιακές τεχνολογίες για τη διδασκαλία και τη μάθηση σε όλα τα επίπεδα και για όλους τους τομείς, καθώς και σχετικά με το πώς μπορούν να αναπτυχθούν και να υλοποιηθούν τα σχέδια ψηφιακού μετασχηματισμού των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Το πρόγραμμα θα στηρίξει επίσης τη δεύτερη στρατηγική προτεραιότητα του σχεδίου δράσης με τη στήριξη δράσεων που αποσκοπούν στην ενίσχυση της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας και για όλους (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, των σπουδαστών, των ατόμων που αναζητούν εργασία και των εργαζομένων). Θα δοθεί έμφαση στην προώθηση τόσο των βασικών όσο και των προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων, καθώς και του ψηφιακού γραμματισμού, ο οποίος έχει καταστεί απαραίτητος για την καθημερινή ζωή και για να μπορούν οι άνθρωποι να πλοηγούνται σε έναν κόσμο γεμάτο από

αλγόριθμους και να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία των πολιτών και τη δημοκρατία.

Σύμφωνα με αυτές τις δύο στρατηγικές προτεραιότητες του σχεδίου δράσης, θα δημιουργηθεί ευρωπαϊκός κόμβος ψηφιακής εκπαίδευσης με σκοπό να ενισχύσει τη συνεργασία στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης σε επίπεδο ΕΕ και να συμβάλει στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών, στη συνδημιουργία και στον πειραματισμό. Στόχος του κόμβου θα είναι να στηρίξει τα κράτη μέλη μέσω στενότερης διατομεακής συνεργασίας προσεγγίζοντας την ψηφιακή εκπαίδευση υπό το πρίσμα της διά βίου μάθησης. Ο κόμβος θα συνδέσει τις εθνικές αρχές, τον ιδιωτικό τομέα, τους εμπειρογνώμονες, τους ερευνητές, τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και την κοινωνία των πολιτών μέσω μιας πιο ευέλικτης ανάπτυξης πολιτικής και πρακτικής στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης.

Το πρόγραμμα θα πρέπει να προσεγγίσει μια ευρύτερη ομάδα-στόχο τόσο εντός όσο και εκτός της Ένωσης μέσω της αυξημένης χρήσης των εργαλείων πληροφοριών, επικοινωνιών και τεχνολογίας, της συνδυαστικής χρήσης φυσικής κινητικότητας και εικονικής μάθησης και της εικονικής συνεργασίας.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Το περιβάλλον και η δράση για το κλίμα αποτελούν βασικές προτεραιότητες για την ΕΕ τόσο για το παρόν όσο και για το μέλλον. Η ανακοίνωση για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη και αναγνωρίζει τον καίριο ρόλο των σχολείων, των ιδρυμάτων κατάρτισης και των πανεπιστημίων στη συνεργασία με τους μαθητές, τους γονείς και την ευρύτερη κοινότητα όσον αφορά τις αλλαγές που απαιτούνται για την επιτυχή μετάβαση ώστε η ΕΕ να καταστεί κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Επιπλέον, στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση τονίζεται η ανάγκη να δοθεί στους εκπαιδευόμενους όλων των ηλικιών η δυνατότητα να ενημερωθούν για την κλιματική κρίση και τη βιωσιμότητα τόσο στην τυπική εκπαίδευση όσο και στη μη τυπική εκπαίδευση, καθώς και να καταστεί η μάθηση για την πράσινη μετάβαση προτεραιότητα στις πολιτικές και τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η βιωσιμότητα θα πρέπει να αποτελέσει μέρος ολόκληρου του φάσματος της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των προγραμμάτων σπουδών, της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτών, καθώς και των κτιρίων, των υποδομών και των λειτουργιών. Το πρόγραμμα Erasmus+ θα αποτελέσει βασικό εργαλείο για την ανάπτυξη των γνώσεων, των δεξιοτήτων και τη στάση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και θα στηρίξει τη βιώσιμη ανάπτυξη τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και πέραν αυτής. Το πρόγραμμα θα αυξήσει τον αριθμό των ευκαιριών κινητικότητας σε πράσινους τομείς με μακρόπνοες προοπτικές, οι οποίες προωθούν την ανάπτυξη ικανοτήτων, βελτιώνουν τις προοπτικές σταδιοδρομίας και στρέφουν τους συμμετέχοντες σε τομείς οι οποίοι έχουν στρατηγική σημασία για τη βιώσιμη ανάπτυξη, με ιδιαίτερη έμφαση στην αγροτική ανάπτυξη (βιώσιμη γεωργία, διαχείριση των φυσικών πόρων, προστασία του εδάφους, βιογεωργία). Επιπλέον, το Erasmus+, με επίκεντρο την κινητικότητα, θα πρέπει να επιδιώκει την επίτευξη ουδέτερου ισοζυγίου διοξειδίου του άνθρακα προωθώντας βιώσιμους τρόπους μεταφοράς και περιβαλλοντικά πιο υπεύθυνη συμπεριφορά.

Το περιβάλλον και η καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη θα καταστούν οριζόντια προτεραιότητα για την επιλογή των σχεδίων. Θα δοθεί προτεραιότητα σε σχέδια που αποσκοπούν

στην ανάπτυξη ικανοτήτων σε διάφορους πράσινους τομείς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εντάσσονται στο πλαίσιο της συμβολής της εκπαίδευσης και του πολιτισμού στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης, σε σχέδια που αποσκοπούν στην ανάπτυξη πράσινων τομεακών στρατηγικών και μεθοδολογιών δεξιοτήτων, σε προγράμματα σπουδών με άξονα το μέλλον, καθώς και σε πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τις προγραμματισμένες προσεγγίσεις των συμμετεχόντων οργανισμών όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Το πρόγραμμα στηρίζει τη χρήση καινοτόμων πρακτικών ώστε οι εκπαιδευόμενοι, το προσωπικό και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας να αποτελέσουν πραγματικούς παράγοντες αλλαγής (π.χ. εξοικονόμηση πόρων, μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, των αποβλήτων και του αποτυπώματος άνθρακα, επιλογή βιώσιμων τροφών και επιλογών κινητικότητας κ.λπ.). Προτεραιότητα δίνεται επίσης σε σχέδια τα οποία —μέσω δραστηριοτήτων στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού— συντελούν στην αλλαγή νοοτροπίας όσον αφορά τις ατομικές προτιμήσεις, τις πολιτιστικές αξίες, την ευαισθητοποίηση και γενικότερα τη στήριξη της ενεργού δέσμευσης για βιώσιμη ανάπτυξη.

Ως εκ τούτου, οι εμπλεκόμενοι οργανισμοί και συμμετέχοντες θα πρέπει να προσπαθήσουν να ενσωματώσουν πράσινες πρακτικές σε όλα τα σχέδια κατά τον σχεδιασμό της δραστηριότητας, η οποία θα τους ενθαρρύνει να συζητήσουν και να μάθουν σχετικά με περιβαλλοντικά ζητήματα, να προβληματιστούν σχετικά με τις τοπικές δράσεις και να προτείνουν εναλλακτικούς πιο οικολογικούς τρόπους υλοποίησης των δραστηριοτήτων τους.

Το Erasmus+ είναι επίσης ένα ισχυρό μέσο για την προσέγγιση και τη συνεργασία με ευρύ φάσμα παραγόντων της κοινωνίας μας (σχολεία, πανεπιστήμια, παρόχους ΕΕΚ, οργανώσεις νεολαίας και αθλητισμού, ΜΚΟ, τοπικές και περιφερειακές αρχές, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών κ.λπ.) που μπορούν να συμβάλουν ενεργά στη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΒΙΟ, ΚΟΙΝΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΑ ΚΟΙΝΑ

Το πρόγραμμα Erasmus+ αντιμετωπίζει την περιορισμένη συμμετοχή των πολιτών στις δημοκρατικές διαδικασίες του και την έλλειψη γνώσης τους σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό το λόγο το Erasmus+ προσπαθεί να τους βοηθήσει να συμμετέχουν ενεργά στη ζωή της κοινότητάς τους ή στην πολιτική και κοινωνική ζωή της Ένωσης. Η ενίσχυση της κατανόησης των πολιτών ήδη από μικρή ηλικία όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ζωτική σημασία για το μέλλον της Ένωσης. Εκτός από την τυπική εκπαίδευση, η μη τυπική μάθηση μπορεί να βοηθήσει τους πολίτες να κατανοήσουν καλύτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση και να ενισχύσει το αίσθημα ότι ανήκουν σε αυτή.

Το πρόγραμμα στηρίζει την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και τη συμμόρφωση με τους κανόνες δεοντολογίας στη διά βίου μάθηση· προωθεί την ανάπτυξη κοινωνικών και διαπολιτισμικών ικανοτήτων, της κριτικής σκέψης και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας. Προτεραιότητα δίνεται επίσης σε σχέδια που προσφέρουν ευκαιρίες για συμμετοχή στον δημοκρατικό βίο, καθώς και ευκαιρίες για κοινωνική συμμετοχή και συμμετοχή στα κοινά μέσω τυπικών και μη τυπικών δραστηριοτήτων μάθησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται επίσης στην αύξηση της ευαισθητοποίησης για το πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην κατανόησή του, ιδίως όσον αφορά τις κοινές αξίες της ΕΕ, τις αρχές της ενότητας και της πολυμορφίας, καθώς και την κοινωνική, πολιτισμική και ιστορική

κληρονομιά.

Στον τομέα της νεολαίας, σχεδιάστηκε η στρατηγική για τη συμμετοχή των νέων με σκοπό να παράσχει ένα κοινό πλαίσιο και να στηρίξει τη χρήση του προγράμματος ώστε να προωθηθεί η συμμετοχή των νέων στον δημοκρατικό βίο. Η στρατηγική έχει ως στόχο να βελτιώσει την ποιότητα της συμμετοχής των νέων στο πρόγραμμα και συμπληρώνει βασικά έγγραφα της πολιτικής της ΕΕ για τη νεολαία, όπως η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία και οι στόχοι της ΕΕ για τη νεολαία. Η εργαλειοθήκη για τη συμμετοχή των νέων συνοδεύει τη στρατηγική και αποσκοπεί, στην πράξη, στην ενίσχυση της συμμετοχής των νέων σε καθεμιά από τις δράσεις του προγράμματος, μέσω της ανταλλαγής τεχνογνωσίας, συστάσεων, εργαλείων και πρακτικής καθοδήγησης. Στις ενότητες της εργαλειοθήκης δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στον τρόπο κάλυψης των νέων οριζόντιων προτεραιοτήτων των σχεδίων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ERASMUS+

Ιδιαίτερη προσοχή αξίζει να δοθεί στα ακόλουθα χαρακτηριστικά του προγράμματος:

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ, ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Η προστασία και η ασφάλεια των συμμετεχόντων σε σχέδια του προγράμματος Erasmus+ συνιστούν σημαντικές αρχές του προγράμματος. Όλοι οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν στο έπακρο τις δυνατότητες προσωπικής και επαγγελματικής ανάπτυξης και μάθησης. Αυτό θα πρέπει να διασφαλίζεται σε ένα ασφαλές περιβάλλον που σέβεται και προασπίζεται τα δικαιώματα κάθε ατόμου, τη σωματική και συναισθηματική ακεραιότητα, την ψυχική υγεία και την ευημερία του.

Κάθε οργανισμός που συμμετέχει στο πρόγραμμα πρέπει να εφαρμόζει αποτελεσματικές διαδικασίες και ρυθμίσεις για την προώθηση και την εγγύηση της ασφάλειας και της προστασίας των συμμετεχόντων στην οικεία δραστηριότητα χωρίς διακρίσεις. Εφόσον είναι απαραίτητο, οι ανήλικοι συμμετέχοντες (μαθητές, σπουδαστές ΕΕΚ, μικρά παιδιά) θα πρέπει να συνοδεύονται από ενήλικες σε δραστηριότητες κινητικότητας. Η συνοδεία ενηλίκων θα πρέπει να διασφαλίζει επαρκή ποιότητα της μαθησιακής συνιστώσας της κινητικότητας, καθώς και την προστασία και την ασφάλεια των ανήλικων συμμετεχόντων.

Επιπλέον, όλοι οι μαθητές, οι σπουδαστές, οι ασκούμενοι, οι μαθητευόμενοι, οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι, οι νέοι και το προσωπικό που συμμετέχουν σε μια δραστηριότητα κινητικότητας στο πλαίσιο των βασικών δράσεων του προγράμματος Erasmus+ πρέπει να ασφαρίζονται για τους κινδύνους που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στις εν λόγω δραστηριότητες. Το πρόγραμμα αφήνει στην ευχέρεια των διοργανωτών των σχεδίων την αναζήτηση της πλέον κατάλληλης ασφάλειας ανάλογα με το είδος του σχεδίου που εκτελείται και τις μορφές ασφάλισης που είναι διαθέσιμες σε εθνικό επίπεδο. Επιπλέον, δεν είναι αναγκαία η σύναψη ειδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου για το εκάστοτε σχέδιο, αν οι συμμετέχοντες καλύπτονται ήδη από ισχύοντα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχουν συνάψει οι διοργανωτές του σχεδίου.

Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να καλύπτονται οι ακόλουθοι τομείς:

- Κατά περίπτωση, ασφάλεια ταξιδιού (συμπεριλαμβανομένης ζημίας ή απώλειας αποσκευής)·
- Ασφάλιση αστικής ευθύνης (μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, ασφάλιση επαγγελματικής ευθύνης ή ασφάλιση ιδίας ευθύνης)·
- Ατυχήματα και σοβαρές ασθένειες (συμπεριλαμβανομένης της μόνιμης ή προσωρινής αναπηρίας)·
- Ασφάλεια θανάτου (συμπεριλαμβανομένου του επαναπατρισμού σε περίπτωση σχεδίων που εκτελούνται στο εξωτερικό).

Κατά περίπτωση, συνιστάται θερμά στους συμμετέχοντες σε διακρατικές δραστηριότητες να διαθέτουν Ευρωπαϊκή Κάρτα Ασφάλισης Ασθένειας (ΕΚΑΑ). Πρόκειται για δωρεάν κάρτα που παρέχει πρόσβαση σε ιατρικώς αναγκαία, δημόσια υγειονομική περίθαλψη κατά την προσωρινή διαμονή σε οποιαδήποτε από τις 27 χώρες της ΕΕ, στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν και στη Νορβηγία, με τους ίδιους όρους και το ίδιο κόστος (σε ορισμένες χώρες, δωρεάν) που ισχύουν για τους ασφαλισμένους της εν λόγω χώρας.

Τέλος, αν τα σχέδια αφορούν νέους ηλικίας κάτω των 18 ετών, οι συμμετέχοντες οργανισμοί υποχρεούνται να λαμβάνουν προηγουμένως έγκριση για τη συμμετοχή τους από τους γονείς τους ή τα πρόσωπα που ενεργούν εξ ονόματός τους.

ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΙΑ

Η πολυγλωσσία αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους του ευρωπαϊκού εγχειρήματος και ισχυρό σύμβολο της επιδίωξης της ΕΕ για ενότητα σε ένα περιβάλλον με πολυμορφία. Οι ξένες γλώσσες διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο μεταξύ των δεξιοτήτων που θα βοηθήσουν τους πολίτες να αποκτήσουν καλύτερα εφόδια για την αγορά εργασίας και να αξιοποιήσουν με τον βέλτιστο τρόπο τις διαθέσιμες ευκαιρίες. Στόχος της ΕΕ είναι να έχει κάθε πολίτης την ευκαιρία να γνωρίζει τουλάχιστον δύο ξένες γλώσσες από μικρή ηλικία.

Η προώθηση της εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας αποτελεί έναν από τους ειδικούς στόχους του προγράμματος. Η έλλειψη γλωσσικών ικανοτήτων συνιστά ένα από τα βασικά εμπόδια για τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και σε προγράμματα για τη νεολαία. Στόχος των ευκαιριών που παρέχονται για τη στήριξη της εκμάθησης γλωσσών είναι να καταστήσουν την κινητικότητα αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη, να βελτιώσουν τις μαθησιακές επιδόσεις και να συμβάλουν, με τον τρόπο αυτό, στον ειδικό στόχο του προγράμματος.

Το πρόγραμμα θα προσφέρει στήριξη εκμάθησης γλωσσών στους συμμετέχοντες που πραγματοποιούν δραστηριότητα κινητικότητας. Η στήριξη θα παρέχεται κυρίως μέσω της πλατφόρμας διαδικτυακής γλωσσικής υποστήριξης (OLS) του Erasmus+, η οποία θα προσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες των επιμέρους τομέων, καθώς η ηλεκτρονική μάθηση ενέχει οφέλη για την εκμάθηση γλωσσών από άποψη πρόσβασης και ευελιξίας. Η πλατφόρμα OLS του Erasmus+ θα δίνει τη δυνατότητα στους συμμετέχοντες να αξιολογούν, να εξασκούνται και να βελτιώνουν τις γλωσσικές τους γνώσεις. Εκτός από την πλατφόρμα OLS, μπορεί να προσφέρονται και άλλες μορφές γλωσσικής υποστήριξης για την υποστήριξη των αναγκών εκμάθησης γλωσσών συγκεκριμένων ομάδων-στόχων —όπως η χρήση της νοηματικής γλώσσας ή της γραφής Braille, οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτούνται μέσω της ειδικής κατηγορίας για τη στήριξη της οικονομικής ένταξης.

Στο πλαίσιο των σχεδίων συνεργασίας, θα ενθαρρύνονται επίσης η διδασκαλία και η εκμάθηση ξένων γλωσσών. Η καινοτομία και οι ορθές πρακτικές που στοχεύουν στην προώθηση των γλωσσικών δεξιοτήτων μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης, ανάπτυξη παιδαγωγικού υλικού, έρευνα, εκμάθηση γλωσσών με χρήση υπολογιστή, καθώς και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες με χρήση ξένων γλωσσών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει θεσπίσει τα βραβεία του Ευρωπαϊκού Σήματος Γλωσσών (ΕΣΓ) για την αναγνώριση της ποιότητας, τη στήριξη της ανταλλαγής των αποτελεσμάτων σχεδίων αριστείας στον τομέα της πολυγλωσσίας, καθώς και την προώθηση του ενδιαφέροντος του κοινού για την εκμάθηση γλωσσών. Οι Εθνικοί Οργανισμοί θα απονέμουν το βραβείο ΕΣΓ ετησίως ή ανά διετία σε οργανισμούς εκπαίδευσης και κατάρτισης που έχουν ολοκληρώσει ένα σχέδιο Erasmus+ το οποίο έχει λάβει επιχορήγηση από Εθνικό Οργανισμό με εξαιρετικά αποτελέσματα στον τομέα της εκμάθησης και διδασκαλίας γλωσσών. Πέρα από την επιλογή μεταξύ των σχεδίων Erasmus+, ο Εθνικός Οργανισμός μπορεί να αποφασίσει να απονεμίσει το βραβείο ΕΣΓ και σε άλλες πρωτοβουλίες με ολοκληρωμένες, σφαιρικές ή καινοτόμες προσεγγίσεις ως προς τη διδασκαλία και την εκμάθηση γλωσσών.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Οι δράσεις που υποστηρίζονται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης βασικής δράσης αναμένεται να αποφέρουν θετικά και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα στους συμμετέχοντες και στους συμμετέχοντες οργανισμούς, καθώς και στα συστήματα των ασκούμενων πολιτικών στα οποία εντάσσονται οι συγκεκριμένες δραστηριότητες. Όσον αφορά τους μαθητές, τους σπουδαστές, τους ασκούμενους, τους μαθητευόμενους, τους εκπαιδευόμενους ενήλικες και τους νέους, με τις δραστηριότητες κινητικότητας που υποστηρίζονται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης βασικής δράσης επιδιώκονται ένα ή περισσότερα από τα εξής αποτελέσματα:

- η βελτίωση των μαθησιακών επιδόσεων·
- η βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης και των προοπτικών σταδιοδρομίας·
- η καλλιέργεια πνεύματος ανάληψης πρωτοβουλιών και επιχειρηματικού πνεύματος·
- η αύξηση της αυτό-ενδυνάμωσης και της αυτοεκτίμησης·
- η βελτίωση των ικανοτήτων στις ξένες γλώσσες και των ψηφιακών ικανοτήτων·
- η ενίσχυση της διαπολιτισμικής επίγνωσης·
- η ενεργότερη συμμετοχή στην κοινωνία·
- ενισχυμένες θετικές αλληλεπιδράσεις με άτομα από διαφορετικά περιβάλλοντα·
- η καλύτερη ενημέρωση για το ευρωπαϊκό εγχείρημα και τις αξίες της ΕΕ·
- η αύξηση των κινήτρων για συμμετοχή σε μελλοντικά προγράμματα (τυπικής/μη τυπικής) εκπαίδευσης ή κατάρτισης μετά την περίοδο κινητικότητας στο εξωτερικό

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αυτή η δράση στηρίζει σχολεία και άλλους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της σχολικής εκπαίδευσης και επιθυμούν να οργανώσουν δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας για

μαθητές και προσωπικό σχολείων. Παρέχεται στήριξη για ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν παρακολούθηση εργασίας και μαθήματα επαγγελματικής επιμόρφωσης, ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες κινητικότητας για μαθητές, πρόσκληση εμπειρογνομόνων και άλλες δραστηριότητες όπως επεξηγούνται παρακάτω. Οι συμμετέχοντες οργανισμοί θα πρέπει να προωθήσουν ενεργά την ένταξη και την πολυμορφία, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την ψηφιακή εκπαίδευση μέσω των δραστηριοτήτων τους: χρησιμοποιώντας τις ευκαιρίες ειδικής χρηματοδότησης που παρέχονται από το πρόγραμμα γι' αυτούς τους σκοπούς, ευαισθητοποιώντας τους συμμετέχοντές τους, ανταλλάσσοντας βέλτιστες πρακτικές και επιλέγοντας τον κατάλληλο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων τους.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Στόχος της δράσης αυτής είναι η παροχή ευκαιριών μάθησης σε άτομα και η στήριξη της διεθνοποίησης και της θεσμικής ανάπτυξης των σχολείων και άλλων οργανισμών σχολικής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι στόχοι αυτής της δράσης είναι οι ακόλουθοι: Ενίσχυση της ευρωπαϊκής διάστασης της διδασκαλίας και της μάθησης με τις εξής ενέργειες:

- προώθηση των αξιών της συμπεριληπτικότητας και της πολυμορφίας, της ανεκτικότητας και της δημοκρατικής συμμετοχής
- προώθηση των γνώσεων σχετικά με την κοινή ευρωπαϊκή κληρονομιά και την πολυμορφία
- υποστήριξη της ανάπτυξης επαγγελματικών δικτύων σε ολόκληρη την Ευρώπη Βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης στη σχολική εκπαίδευση με τις εξής ενέργειες:
- υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, των διευθυντών σχολείων και άλλου προσωπικού των σχολείων
- προώθηση της χρήσης νέων τεχνολογιών και καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας
- βελτίωση της εκμάθησης γλωσσών και της γλωσσικής πολυμορφίας στα σχολεία
- υποστήριξη της ανταλλαγής και μεταφοράς βέλτιστων πρακτικών στη διδασκαλία και στην ανάπτυξη των σχολείων Συμβολή στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης με τις εξής ενέργειες:
- ανάπτυξη της ικανότητας των σχολείων να συμμετέχουν σε διασυνοριακές ανταλλαγές και συνεργασία και να εκτελούν σχέδια κινητικότητας υψηλής ποιότητας
- μέριμνα ώστε η μαθησιακή κινητικότητα να αποτελεί ρεαλιστική δυνατότητα για κάθε μαθητή στη σχολική εκπαίδευση
- προώθηση της αναγνώρισης των μαθησιακών αποτελεσμάτων μαθητών και προσωπικού που συμμετέχουν σε περιόδους κινητικότητας στο εξωτερικό

ΠΟΙΟΣ ΥΛΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ERASMUS+; Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει την τελική ευθύνη για την υλοποίηση του προγράμματος Erasmus+. Διαχειρίζεται τον προϋπολογισμό και θέτει προτεραιότητες, στόχους και κριτήρια για το πρόγραμμα σε συνεχή βάση. Ο προϋπολογισμός του εκτιμάται σε 26,2 δισ. ευρώ. Το ποσό αυτό είναι σχεδόν διπλάσιο της χρηματοδότησης που χορηγήθηκε στο προηγούμενο πρόγραμμα (2014-2020).

Επιπλέον, παρέχει καθοδήγηση και παρακολουθεί τη γενική εφαρμογή, τη συνέχεια που δίδεται και την αξιολόγηση του προγράμματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρει επίσης την τελική ευθύνη για την εποπτεία και τον συντονισμό των δομών που είναι αρμόδιες για την υλοποίηση του προγράμματος σε εθνικό επίπεδο.

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Η υλοποίηση του προγράμματος Erasmus+ πραγματοποιείται κυρίως στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης, που σημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσης του προϋπολογισμού στους Εθνικούς Οργανισμούς. Στην Ελλάδα ο εθνικός οργανισμός που έχει την ανάθεση του Erasmus+ είναι το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Αυτή η δράση στηρίζει παρόχους επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) και άλλους οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στην ΕΕΚ και επιθυμούν να οργανώσουν δραστηριότητες μαθησιακής κινητικότητας για εκπαιδευόμενους και προσωπικό οργανισμών ΕΕΚ.

Παρέχεται στήριξη για ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν παρακολούθηση εργασίας και μαθήματα επαγγελματικής επιμόρφωσης, περιόδους πρακτικής άσκησης και μακροχρόνια απόκτηση εργασιακής εμπειρίας (ErasmusPro), πρόσκληση εμπειρογνομόνων και άλλες δραστηριότητες όπως επεξηγούνται παρακάτω.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Ο στόχος των δραστηριοτήτων κινητικότητας που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα Erasmus+ είναι η παροχή ευκαιριών μάθησης σε άτομα και η στήριξη της διεθνοποίησης και της θεσμικής ανάπτυξης των παρόχων ΕΕΚ και άλλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η δράση θα στηρίξει την εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και την εφαρμογή και της δήλωσης του Osnabrück και του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων. Θα συμβάλει επίσης στη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι στόχοι αυτής της δράσης είναι οι ακόλουθοι:

Βελτίωση της ποιότητας της αρχικής και συνεχούς επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΑΕΕΚ και ΣΕΕΚ) στην Ευρώπη με τις εξής ενέργειες:

- Ενίσχυση βασικών ικανοτήτων και εγκάρσιων δεξιοτήτων, ιδίως της εκμάθησης γλωσσών και των ψηφιακών δεξιοτήτων
- Υποστήριξη της ανάπτυξης ειδικών για κάθε επάγγελμα δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες στην υφιστάμενη και τη μελλοντική αγορά εργασίας
- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και προώθηση της χρήσης νέων και καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων και τεχνολογιών, και υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών, των μεντόρων και άλλου προσωπικού που απασχολείται στην ΕΕΚ
- Ανάπτυξη της ικανότητας των παρόχων ΕΕΚ να εκτελούν σχέδια κινητικότητας υψηλής ποιότητας, καθώς και της ικανότητάς τους να συγκροτούν ποιοτικές συμπράξεις στο πλαίσιο της ανάπτυξης της οικείας στρατηγικής για διεθνοποίηση
- Μέριμνα ώστε η κινητικότητα να αποτελεί ρεαλιστική δυνατότητα για κάθε εκπαιδευόμενο σε ΑΕΕΚ και ΣΕΕΚ, και αύξηση της μέσης διάρκειας της κινητικότητας για τους εκπαιδευόμενους ΕΕΚ με σκοπό την ενίσχυση της ποιότητας και του αντίκτυπού της
- Προώθηση της ποιότητας, της διαφάνειας και της αναγνώρισης των μαθησιακών αποτελεσμάτων των περιόδων κινητικότητας στο εξωτερικό, ιδίως με τη χρήση ευρωπαϊκών εργαλείων και μέσων.

